

Rom 15, 4

4: For alt det som før ble skrevet, ble skrevet til vår lærdom, for at vi skal ha håp ved den tålmodighet og trøst som Skriftene gir.

Paulus har like foran sitert en tekst fra Det gamle testamente om hvordan Kristus ikke behaget seg selv, men bar spotten fra dem som spottet Gud. Dette holdt han fram for de troende som et forbilde, og nå vil han innprente dette ennå sterkere ved å minne om at alt det som før er skrevet i Bibelen, ble skrevet til vår lærdom ... Dermed vil han vekke oss opp for at vi skal ikke bare lese og vite disse ting. Men også må ta dette inn over oss som noe som ble skrevet for oss, "til vår lærdom". Med samme hensikt har han også i kap. 4: 23 kommet med samme påminnelse. Der bruker han Abraham som eksempel, og hvordan Skriften vitner om at troen ble regnet ham til rettferdighet. Og så tilføyer han: "Nå ble det ikke skrevet bare for hans skyld at den ble tilregnet ham; det ble også skrevet for vår skyld som skal få rettferdigheten tilregnet, vi som tror på ham som oppvakte Jesus, vår Herre, fra de døde". Det samme ser vi også i 1Kor 10: 11 hvor han først har nevnt flere eksempler på hvordan Gud hjemsøkte Israel i ørkenen på grunn av deres synder. Så sier han: "Alt dette hendte dem som forbilder, og det ble skrevet ned til advarsel for oss ..." (konf. 1Kor 9: 9-10).

Apostelen vil med dette minne oss om at vi ikke skal lese Den Hellige Skrift bare som en historiebok, som ikke angår oss. Vi skal ha klart for oss at alt som står skrevet der, det er skrevet for vår skyld. For at vi skulle lære noe av det, ja, ta det inn over oss. Selv om det nok i seg selv er virkelige hendelser vi ser skildret der, skal vi likevel holde klart for oss at i alt Skriften beretter, er det jo Guds og hans verk vi ser framstilt for øynene våre. Det er hans regjering, hans dommer vi ser utført. Alt sammen til lærdom for oss, til advarsel og til trøst. Paulus sier "alt det som før ble skrevet, ble skrevet til vår lærdom". Ikke bare de klare budene, formaningene og trøstens ord som Skriften inneholder. Men også alle disse skildringene av onde mennesker og hvordan de ble straffet, eller om de troende og deres prøvelser, fristelser, skrøpeligheter, bønner, sukk og til sist utfrielse, trøst og lovsanger. Alt sammen er skrevet til vår lærdom, til trøst og stadfestelse på nåden, for oss. Paulus sier i 2Tim 3: 16-17: "Hele Skriften er innåndet av Gud, og den er nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettleiding og til opplæring i rettferdighet, for at Guds menneske skal bli satt i stand og godt rustet til all god gjerning".

Hvis vi overser dette avgjørende forholdet, og bare leser Skriften som en hvilken som helst historie, da er det både ugudelig og bortkastet lesing som bare tjener til å forherde oss. Ja, som nettopp avler disse steinharde og lettsindige hjertene som vi særlig finner hos ugjenfødte "skriftlærde". Som den gang så også nå. Det å se og vite mye om Guds rike og hans vilje, uten at dette er blitt levende for hjertet vårt så vi lyder Guds stemme som taler gjennom budskapet, er den store faren. Først og fremst blir det en naturlig vei til forherdelse. For slik vender en seg til å høre Guds tale uten å adlyde den. Dernest er det jo også en syndig forakt av Den Hellige Gud, og da ikke til å unngå at det fører

over oss den rettferdige dommen om at han sender kraftig forherdelse og forblindelse over dem som ikke ville lyde sannheten (2Tess 2: 11-12, Rom 1: 21-24). Tar vi derimot alt til hjertet, ønsker å lyde Gud i alt så langt vi merker og oppfatter hva som er hans vilje, så er Skriften full av velsignelse, og ikke noe på denne jord er så nyttig som grundig og flittig studie av dens dyrebare lærdommer. Dette må vi her først og fremst huske på.

Dernest får vi her spesielt en lærdom om Det gamle testamentes skrifter, - en lærdom som kan være svært nødvendig å ta fram for visse steder og personer. For vi møter jo ikke sjelden mennesker som gjerne vil være kristne, men taler svært lettsindig og nedsettende om Det gamle testamente. Som om det ikke lenger skulle ha noen som helst betydning for oss som lever i den nye pakts tid. Men det er altså noe ganske annet apostelen taler til oss her. For det han skriver her, det handler jo egentlig nettopp om Det gamle testamente. Det eksemplet det siktes til her; det som er sitert i det tredje verset, er jo hentet derfra. Og det som fullstendig forkaster den falske meningen om at vi nå ikke lenger trenger ta hensyn til Den gamle pakts skrifter, er jo det forhold at alle de hellige som har talt og skrevet i Det nye testamente, hele tiden henviser til Det gamle testamente. Tenk for en betydning og verdi det må ha, når Kristus selv og alle apostlene hans stadig viser oss hen til Det gamle testamente!

Kristus, som var kommet fra Faderen for å forkynne hele hans råd, kunne jo selv tale Guds ord bedre enn alle profetene. Likevel siterer han stadig ord fra Skriften (som da bare var Det gamle testamente). At vi i den nye pakts tid lever under en ny åndelig regjeringsform, er en annen sak. Men at Gud selv er den samme til alle tider, og at frelsens vei alltid har vært og er den samme, det må vi aldri glemme. I alt som Gud har sagt og dømt i Det gamle testamente får vi alltid se hans sinnelag, hans rettferdighet og hans nåde, akkurat som i Det nye testamente. Husk derfor på at du ikke bare har lov, men også bør ta til deg all den lærdom om Gud du kan få også fra Det gamle testamente! Hvordan Gud fører sitt folk, er f. eks. særdeles rikt skildret i GT. Derfor har det ikke vært nødvendig å skildre dette så utførlig i NT, hvor vi derimot konkret oppfordres til å hente disse lærdommene fra GT. Apostelen Jakob sier f. eks.: "Mine brødre, ta profetene, de som talte i Herrens navn, som forbilde på lidelse og tålmodighet. Se, dem som holder ut priser vi salige. Dere har hørt om Jobs utholdenhet ..." (Jak 5: 10-11).

for at vi skal ha håp ved den tålmodighet og trøst som Skriftene gir. Dette er Guds hensikt med Skriftens ord. Derfra skulle vi ikke bare samle kunnskap i hodet, men først og fremst dette helt vesentlige behovet og kraften i livet, så vi "skal ha håp ved den tålmodighet og trøst som Skriftene gir". - "ved den tålmodighet og trøst som Skriftene gir" vil si: den tålmodighet og trøst Skriften både gjennom ord og eksempler gir oss, men også virker i oss når det får arbeide med oss. Og hvordan skal vi så forstå at vi ved dette skal "ha håp"? Først må vi være klar over at med "håp" menes de kristnes frelseshåp. Det samme som Paulus i kap. 5: 2 helt konkret omtaler som "håp om Guds herlighet" (konf. kap. 8: 24-25). Og at vi ved den tålmodighet og trøst som Skriften gir, skal ha dette håp, det skjer særlig når vi er tynget i nød og leser Skriftens nåderike løfter. Eller får se de mange herlige vitnesbyrdene fra disse som har vært igjennom særdeles harde og langvarige prøvelser, men likevel

holdt ut i tålmodighet, ventet på Herren, og til sist fikk oppleve en herlig utgang på alt sammen. Da gir dette oss trøst, den "trøst som Skriftene gir". Da oppmuntres vi også, så vi får tålmodighet og utholdenhet til å vente på Herren. Og det tennes et håp i oss om at også vi til slutt, etter all vår trengsel, skal nå fram til den evige salighet.

Det tennes en tro på at Herren fremdeles er den samme trofaste Gud som hele Skriften vitner om, og skal vise oss den samme nåde som fedrene våre. Og at vi dermed, mens vi venter på ham, heller ikke skal bli til skamme. Ordene "tålmodighet" og "trøst" forteller oss at vi kommer til å oppleve prøvelser og problemer. For ellers behøvde vi ingen tålmodighet eller trøst. Men så er det da også bare gjennom prøvelser og problemer vi får lære tålmodighet, og hvor Skriftens trøst virkelig smaker. For den som ikke har prøvelser eller problemer blir trøstens ord i Skriften kraftløse og unyttige. Det er i prøvelsene Skriftens trøst blir sterk, og gir oss tålmodighet og håp. Derfor lærer også Paulus i kap. 5: 2-5 om det "prøvede sinn" som vi får gjennom trengsler og tålmodighet, at dette "prøvede sinn" også "virker håp". Men dette skjer altså bare gjennom Skriftens trøst. For hvis vi mister Ordet av sikte, så er det straks slutt på dette lyset midt i prøvelsene. Det er utelukkende gjennom den tålmodighet og trøst som Skriften gir, at håpet tennes og styrkes gjennom prøvelsene.

Nå tar vi fram noen eksempler, så kanskje vi straks får erfare noe av den trøsten Skriften gir. "Dere har hørt om Jobs utholdenhet" sier Jakob. I Jobs bok ser vi hvor forferdelig denne Guds venn ble plaget. Først mistet han alt han hadde kjært på denne jord. Så ble han "slått med smertefulle byller fra fotsålen til issen", og deretter spottet og hånet av sin hustru og naboer. Men så ser vi hvordan Herren likevel hele tiden var hans omsorgsfulle venn, og etterpå "velsignet Herren Jobs siste dager mer enn hans første" allerede her på jord, i tillegg til det nådefulle vitnesbyrde han fikk om at "det er ingen på jorden som han - en uklanderlig og rettskaffen mann, som frykter Gud og holder seg fra det onde ..." (Job 2: 3). Og til Jobs venner sa Gud: "Dere har ikke talt rett om meg, som min tjener Job" (42: 7). Dette blir da en lærdom og trøst for oss. Vi vet at da må også vi gjennom alle prøvelser kunne regne med Guds inderlige vennskap. Og skal også, i Guds time, få lindring og trøst, og til slutt et evig liv hos Gud i himmelen.

Eller se på Abrahams langvarige prøvelser, og hvordan han til slutt ble så rikelig velsignet! Gud hadde gitt ham løfte om at han skulle bli stamfar for et veldig stort folk. Likevel lot han ham gå barnløs helt til han fylte hundre år. Og når han så endelig får "løftets sønn", så befaler Herren at han skal ofres som brennoffer. Kan du i det hele tatt tenke deg så vidtrekkende prøvelser? Likevel ser vi hvor herlig Gud har oppfylt sitt løfte. Se for en stor og helt spesiell slekt som gikk ut fra Abraham, når til og med Guds Sønn etter kjødet skulle tilhøre denne slekten! Men vi skal ta ennå et eksempel. David var "en mann etter Guds hjerte". Likevel ser vi de smertelige prøvelsene han måtte gjennom. Han var jo en profet. Likevel hadde han så store og grufulle fall at han ble til en skam og en spott i Israel, til harselas og et munnhell på de ugudeliges tunge. Hans egen sønn arrangerte opprør og drev ham bort fra tronen. I overmott lot han så hele folket telle, og for dette ble han straffet så gruffullt. Herren sendte pest over folket, og syttiåttetusen mennesker døde, noe David selv måtte bære skylden for (1Krøn 21).

Hvem hadde mer enn David bare ønsket å få være til den største velsignelse for dette folket? Så bittert kan altså Herren plage sine kjæreste venner! Først gjennom store syndens fall, så gjennom nevnte overmodige idé, skulle nå David oppleve seg nærmest bare som en ulykke for folket. Likevel var den samme David slett ikke forkastet av Gud, men fortsatt under så stor nåde hos Gud at Guds egen Sønn skulle tale gjennom Davids ord for å uttrykke sine dypeste følelser, ja, selv sine største lidelser på korset (Sal 22: 2, Sal 40, 41 og 69 m. fl.). Slik er den "trøst som Skriftene gir". Gjennom slike eksempler er det vi styrkes i håpet. Styrkes til selv gjennom de sterkeste prøvelser å ennå beholde tilliten til denne underlige, men trofaste Gud. Likevel viser Det nye testamente først og fremst hen til Kristi lidelser, til å se hvordan han ble forfulgt og plaget, men etter sine lidelser gikk inn til herligheten. For at vi skal kunne løpe med utholdenhet i den kampen som er lagt foran oss, sier apostelen at vi skal "se på Jesus, troens opphavsmann og fullender. På grunn av den gleden som var lagt foran ham, utholdt han korset, aktet ikke på skammen og har nå satt seg ved høyre side av Guds trone. Se på ham ... for at dere ikke skal bli trette og motløse i deres sjeler" (Heb 12: 1-3). Slik er den trøst Skriftene gir. Og det er gjennom dem vi skal lære tålmodighet og ha et urokkelig håp inntil enden.

Slik blir Skriften Guds barns rette kilde til trøst i alle slags prøvelser på jorden. Men det er klart at det er Paulus' ord like foran, om at vi skylder å bære "de svakes skrøpeligheter", som er bakgrunnen for at han nå kommer med denne mer generelle lærdommen. Derfor bemerker også Luther ganske rett omkring denne teksten at "det er slett ingen liten del av tålmodigheten og korset; dette å bære sin nestes skrøpelighet og synd. For dette faller enkelte så tungt for brystet at det er nok til at de bare ønsker å dø, - eller også fristes til å ønske det samme skal skje med et annet menneske. Derfor må vi trøste oss med Skriften, slik apostelen også holder Kristi eksempel fram for oss. For at vi kan være sterke og villige i lidelsen. For Kristus har jo gjort mye mer for vår skyld, og tatt på seg langt tyngre bærer av våre synder". Ja, måtte vi også i slike prøvelser styrkes ved å se på Kristi eksempel, så vi ikke blir utålmodige og begynner å dømmes eller forakte hverandre! Men skal vi alltid kunne beholde denne kjærlighet og tålmod, da skal vi nok sannelig bli avhengig av Guds hjelp og gave. Derfor avslutter også Paulus dette emnet bare med et ønske om at Gud selv må gi de troende alt det han her har formant dem til.